

Projekt „DOVEDNOST“

Irena Češpírová

Státní ústav radiační ochrany v.v.i., Praha

Odbor havarijní připravenosti

**„Posílení a rozvoj nástrojů, schopností a dovedností
pro zajištění efektivního řízení odezvy na radiační
havárii ve všech fázích včetně zohlednění požadavků
Národního radiačního havarijního plánu ČR“**

(Dovednost)

- Projekt MV (2023 – 2025)
- 4 úkoly

1. Nové metody a technologie **monitorování a zpracování velkého množství dat** o radiační situaci při radiační havárii (RH). Metody, nástroje a technologie pro efektivní operativní řízení zvládnutí radiační mimořádné události (RMU) a udržování situačního přehledu o aktuálním stavu a vývoji krizové situace (accident management) s dílčími cíli:

- Analyzovat možnosti nových **on-line senzorových sítí** pro monitorování
- Zpřesnit metody **letecké spektrometrie** ve všech fázích radiační havárie,
- Provést inventuru vybavení a využitelnosti **pracovišť mimo monitorování radiační situace** (MRS) při RH
- Formulovat koncepci využití **moderních technologií** pro informování obyvatelstva v případě RH

2. Postupy, nástroje a technologie **ochrany obyvatelstva při RH** s dílčími cíli:

- Vytvořit návrh na „**Standardizovaný set ochranných a detekčních pomůcek**“ pro obyvatelstvo v případě RH (nízkonákladový detektor, vhodné respirátory + ochranné pomůcky hlavy, rukou + ev. jódovou profylaxi)
- Analyzovat postupy **chování osob pro případ ukrytí** v budovách při RH s ohledem na nové technické systémy budov (zahrnující řízenou ventilaci, filtraci při průchodu radioaktivního mraku - „building management“), a aktuální přehled stínících faktorů stávajících budov proti zevnímu záření gama při RH

3. Použitelnost nových metod, nástrojů a technologií při výcviku osob a logistice zajištění efektivního **fungování krizových center** v případě RH

- Navrhnout a modelově provést standardizovaný pravidelný výcvik pro pracovníky krizového řízení,
- Provést analýzu a souhrn poznatků z havarijních cvičení (např. ZÓNA) za posledních 10 let s cílem identifikace různých událostí, které mohou v průběhu RH vznikat v postižené oblasti

4. Metody, nástroje a technologie pro efektivní operativní řízení zvládnání radiální mimořádné události (RMU) a udržování situačního přehledu o aktuálním stavu a vývoji krizové situace (accident management) s dílčími cíli:

Vytvořit „Elektronický katalog činností (portál)“ pro krizové řízení v případě radiální mimořádné události. Bude obsahovat postupy pro činnosti v rámci RMU, a to jak postupy monitorování radiální situace a tak postupy optimalizované radiální ochrany pro správu kontaminované oblasti zejména:

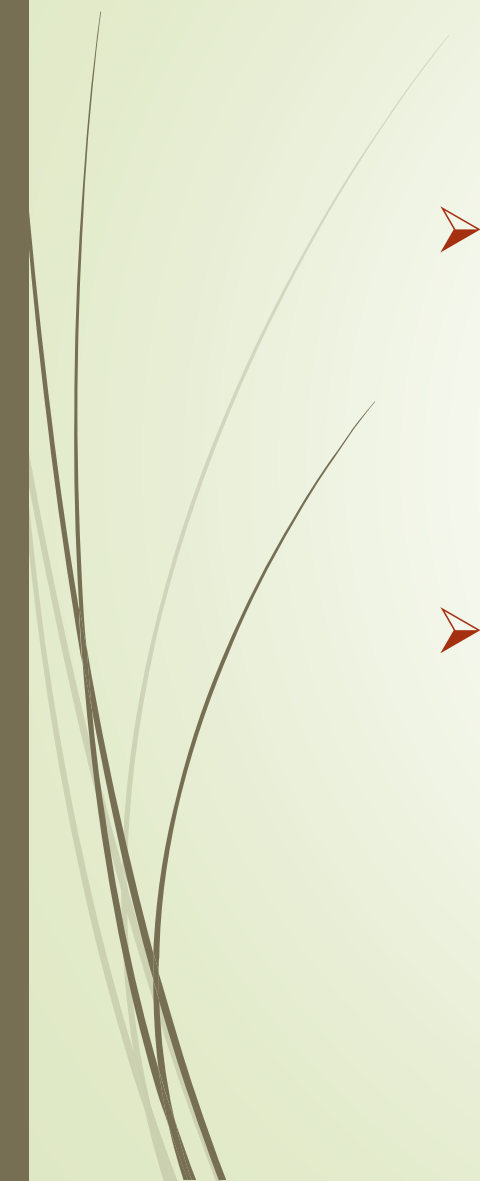
-
- Vymezení kontaminovaných oblastí podle míry jejich kontaminace
 - Předem stanovené referenční úrovně dávek pro omezení pohybu a pobytu osob na kontaminovaném území, odvolání neodkladných a zavádění následných a jiných opatření ochrany obyvatelstva
 - Stanovení podmínek a režimových opatření pro využívání kontaminovaných oblastí a zásady základních regulačních opatření vedoucích k omezení ozáření na kontaminovaném území
 - Regulace ozáření zasahujících osob
 - Stanovení podmínek pro živočišnou výrobu
 - Stanovení podmínek pro rostlinnou výrobu
 - Stanovení podmínek pro dekontaminaci v postižené oblasti
 - Stanovení podmínek pro ukládání a zpracování kontaminovaného odpadu.

Přípravit variantní návrhy „Opatření obecné povahy“
vydávaných SÚJB za účelem regulace ozáření zejména v
pozdní fázi radiační havárie, dle zákona č.263/2016 Sb.
atomový zákon

Identifikovat oblasti, kde postupy požadované dle
Národního radiačního havarijního plánu (NRHP) dosud
nejsou zpracovány

Což jsou především:

-
-
- Postupy rozdělení území zasaženého radioaktivním spadem na nebezpečnou zónu, zónu s omezeným přístupem a zónu s kontrolovaným pobytem, včetně vymezení těchto zón na mapových podkladech.
 - Postupy při rozhodování o provedení dekontaminace kontaminovaných oblastí včetně ocenění rozsahu, použitých technologií a finanční náročnosti.

-
- Způsoby nakládání s kontaminovanými odpady, vzniklémi při dekontaminačních prací na území postiženém radioaktivním spadem, které se svým objemem, materiálovým složením a úrovněmi hmotnostních nebo objemových aktivit budou výrazně lišit od RAO produkovaných JE za normálních provozních podmínek.
 - Stanovení nejvyšších přípustných úrovní radioaktivní kontaminace ve formě přímo měřitelných fyzikálních veličin (operačních intervenčních úrovní uvedených v příloze 9, vyhlášky 359/2016 Sb. i pro zavádění dalších ochranných opatření v rozsahu doporučení IAEA, EPR-NPP-OILs, 2017.

Děkuji za pozornost

